

2013-09-27

Dnr ~~201-2012/4836~~

409-2013/3567

Till
Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm**Redovisning av uppdrag i Lantmäteriets regleringsbrev 2013**

Lantmäteriet erhöll ett uppdrag i regleringsbrevet för år 2013 att lämna en viss närmare angiven redovisning över myndighetens tillsynsverksamhet över de kommunala lantmäterimyndigheterna. Med anledning av uppdraget har Lantmäteriet upprättat en rapport med en redovisning av tillsynsverksamheten. Rapporten överlämnas härmed.

Med vänlig hälsning

Bengt Kjellson
GeneraldirektörTomas Öhrn
Chefsjurist

Tomas Öhrn

Lantmäteriet GD-stab 801 82 Gävle

Besök: Lantmaterigatan 2 Tel. växel: 0771-63 63 63 Fax: 026-68 75 94

E-post: lantmateriet@lm.se Internet: www.lantmateriet.se

2013-09-27

Dnr ~~201-2012/4836~~

409-2013/3567

Lantmäteriets tillsynsverksamhet över de kommunala lantmäterimy- ndigheterna

1	Inledning	3
1.1	Uppdraget	3
1.2	Definitioner	3
1.3	Källor och bakgrundsmaterial	4
2	Bakgrund	4
2.1	Organisation av förrättningsverksamheten	4
2.2	Lantmäteriets tillsyn enligt författning	7
2.3	Lantmäteriets tillsynsverksamhet	10
2.4	Tidigare utredningar och förslag	13
3	Lantmäteriets tillsynsmodell	17
3.1	Definitionen av Lantmäteriets tillsyn	17
3.2	Inriktning för Lantmäteriets tillsyn	17
3.3	Plan för tillsynsbesök	18
3.4	Program vid tillsynsbesök	18
3.5	Återrapportering av tillsynen	19
4	Tillsynsverksamheten perioden 2006 – 2010	19
4.1	Omfattning och innehåll	19
4.2	Vad har framkommit under perioden 2006 - 2010	20
4.3	Effekt och åtgärder till följd av tillsynen	23
5	Samråd och remissförfarande	24
5.1	Samråd med Sveriges Kommuner och Landsting	24

5.2	Samråd med KLM-styrgrupp	25
5.3	Remiss till samtliga 38 kommunala lantmäterimyndigheter, KLM	25
6	Förslag och slutkommentarer	26
6.1	Bör tillsynsuppdraget preciseras?	26
6.2	Bör möjligheterna för Lantmäteriet att vidta åtgärder vid upptäckta missförhållanden utvidgas?	27
6.3	Bör villkoren preciseras för att anmäla att Lantmäteriet uppfattar att tillståndet för en kommunal lantmäterimyndighet bör återkallas?	28
6.4	Några slutkommentarer	28

1 Inledning

1.1 Uppdraget

Uppdrag enligt Lantmäteriets regleringsbrev 2013

"Tillsynsverksamheten

Lantmäteriet ska lämna en samlad redovisning av tillsynsverksamheten avseende den senast avslutade tillsynsperioden, 2006 – 2010. Redovisningen ska belysa omfattningen av och innehållet i tillsynen samt vilka vanligt förekommande påpekanden som lämnats avseende förrättningsverksamheten m.m. vid de kommunala lantmäterimyndigheterna (KLM). Lantmäteriet ska även redovisa vilken effekt tillsynen haft och vilka åtgärder berörda KLM vidtagit med anledning av tillsynen. Som grund för redovisningen ska även KLM:s uppfattningar inhämtas.

Mot bakgrund av de samlade erfarenheterna får Lantmäteriet lämna förslag på hur regeringen bör precisera tillsynsuppdraget, om möjligheterna för Lantmäteriet att vidta åtgärder vid upptäckta missförhållanden bör utvidgas, samt om villkoren för att anmäla att Lantmäteriet uppfattar att tillståndet för en kommunal lantmäterimyndighet bör återkallas bör preciseras. I det fall förslag i dessa avseenden lämnas ska synpunkter från KLM och Sveriges Kommuner och Landsting inhämtas och redovisas. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 30 september 2013."

Denna rapport utgör Lantmäteriets redovisning av uppdraget. Rapporten har utarbetats av Juridikfunktionen vid Lantmäteriets huvudkontor, GD-stab.

1.2 Definitioner

I Rapporten används nedanstående termer i följande definition

Lantmäteriet	Den statliga lantmäterimyndigheten
KLM	Kommunal lantmäterimyndighet
SKL	Sveriges Kommuner och Landsting
Lantmäteriinstruktionen	Förordning (2009:946) med instruktion för Lantmäteriet
Lagen om KLM	Lag (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet

1.3 Källor och bakgrundsmaterial

- "Lantmäteriinstruktionen", Förordning (2009:946) med instruktion för Lantmäteriet.
- "Lagen om KLM", Lag (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet.
- "Fastighetsbildningspropositionen 1995", Ansvar för fastighetsbildningsverksamheten m.m., Regeringens proposition 1995/96:78,
- "Riksdagens revisorer 2001", Det nya Lantmäteriet, Rapport 2000/01:10.
- "Förrättningskvalitet 2002", Projektrapport Förrättningskvalitet 2002-12-01.
- "Lantmäteriutredningen 2003", Lantmäteriet – nya vägar för ökad samhällsnytta, SOU 2003:111.
- "Tillsynsutredningen 2004", Förslag om en tydligare och effektivare offentlig tillsyn, SOU 2004:100.
- "Regleringsbrevet 2013", Regleringsbrev för budgetåret 2013 avseende Lantmäteriet.

2 Bakgrund

2.1 Organisation av förrättningsverksamheten

Av Fastighetsbildningspropositionen 1995 framgår att fastighetsbildningen är ett statligt ansvar med möjlighet till kommunal medverkan. I följande kapitel ges en kortfattad beskrivning av organisationen av förrättningsverksamheten ur ett tillsynsperspektiv.

2.1.1 Lantmäteriet

Enligt Lantmäteriinstruktionen är Lantmäteriet den statliga lantmäterimyndigheten. Lantmäteriet är förvaltningsmyndighet för frågor om fastighetsindelning, om grundläggande geografisk information och fastighetsinformation, om inskrivning enligt jordabalken och om geodetiska referenssystem (2 §).

Av Lantmäteriinstruktionen framgår bland annat även att:

- Lantmäteriet ska verka för en enhetlig och ändamålsenlig förrättningsverksamhet och en ändamålsenlig fastighetsindelning (3 §).

- Lantmäteriet ska handlägga förrättningar (5 §).
- Lantmäteriet ska bedriva utvecklingsverksamhet inom sitt verksamhetsområde(5 §).
- Lantmäteriet ska utöva tillsyn över de kommunala lantmäterimyndigheterna (5 §).
- Lantmäteriet ska inom ramen för sitt verksamhetsområde även i övrigt ge råd och stöd (6 §).

2.1.1.1 Lantmäteriets organisation

Lantmäteriet har tre divisioner som ansvarar för olika verksamhetsområden:

- Fastighetsbildning som bland annat ansvarar för fastighetsbildning inkluderande fastighetsregistrering.
- Informationsförsörjning som bland annat ansvarar för produktion och tillhandahållande av geografisk information och fastighetsinformation.
- Fastighetsinskrivning som bland annat ansvarar för inskrivning i fast egendom och tomträtt.

Ett antal stödfunktioner stödjer hela Lantmäteriets verksamhet med specialistkunskap inom exempelvis ekonomi, personalfrågor (HR), kommunikation, utveckling och IT samt ledningsstöd.

Det formella tillsynsansvaret över KLM utövas sedan 2004 av Juridikfunktionen vid Lantmäteriets huvudkontor, GD-stab. Huvudansvarig för tillsynen är myndighetens chefsjurist som tillika är chef för Juridiksektionen.

Av Lantmäteriets interna föreskrifter (LMIF 2013:1) framgår bl.a. att:

- Chefsjuristen är ansvarig för verkets författningssamling, författningens tillsyn, uppföljning och kontroll av verksamheten.
- Division Fastighetsbildning ansvarar för följande verksamheter:
 - fastighetsbildning inkluderande fastighetsregistrering,
 - viss uppdragsverksamhet,
 - arbetet med förberedelse för fastighetstaxeringen,
 - utveckling, utbildning och stöd inom verksamhetsområdet,
 - avgifter och ärenden enligt förordningen (1995:1459) om avgifter vid lantmäteriförrättningar,
 - digitalisering, förvaltning och tillhandahållande av Lantmäteriets och de kommunala lantmäterimyndigheternas arkiv,
 - beredning och förslag till föreskrifter och allmänna råd.

2.1.1.2 Lantmäteriets fastighetsbildningsverksamhet

Division fastighetsbildning inom Lantmäteriet är organiserad i fyra regioner, norra, östra, västra och södra. Dessa hanterade enligt Lantmäteriets årsredovisning för år 2012 drygt 15 000 ärenden som avslutades under året. Antal ärenden i balans uppgick till drygt 14 500.

Chefen för fastighetsbildningsdivisionen tillsätter, på delegation av Lantmäteriets generaldirektör, cheferna för regionerna.

Den operativa verksamheten inom regionerna bedrivs inom olika enheter som i sin tur är uppdelade i funktioner. Sammanlagt finns totalt cirka 70 lokala lantmäterikontor inom det statliga Lantmäteriet.

Vid staben för division Fastighetsbildning i Gävle finns två stöd-funktioner, ledningsstöd och fastighetsbildningsstöd.

2.1.2 Kommunala lantmäterimyndigheter

I dagsläget, september 2013, har 38 kommuner egna lantmäterimyndigheter (KLM). En förteckning med samtliga KLM finns bifogad denna rapport som Bilaga 1. Vanligen är KLM inplacerad under kommunernas byggnadsnämnd och bygg- och miljöförvaltning eller motsvarande. Under 2012 avslutades drygt 4 800 ärenden vid KLM vilket motsvarar knappt en fjärdedel av det totala antalet avslutade ärenden vid både KLM och SLM.

När lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet trädde i kraft den 1 januari 1996 hade 41 kommuner egna fastighetsbildningsmyndigheter. Av dessa valde tre att inte söka tillstånd för att få inrätta egna lantmäterimyndigheter. Av de 38 kommuner som sökte fick en kommun avslag. Dåvarande Lantmäteriverket hade avstyrkt ansökan från ytterligare sju kommuner. Sedan de 37 första kommunerna fått tillstånd att inrätta egna lantmäterimyndigheter har ytterligare tre kommuner tillkommit samt två avvecklats.

För närvarande, september 2013, har en ytterligare kommun ansökt om att få bilda en KLM. Ansökan är under handläggning och regeringens beslut kan förväntas före årsskiftet 2013/2014. Om ansökan bifalls kommer den nya KLM att starta sin verksamhet den 1 januari 2015.

Det kan påpekas att det finns ett åttiototal kommuner utan egen lantmäterimyndighet som genomför s.k. förrättningsförberedelser på uppdrag av Lantmäteriet. Förrättningsförberedelserna omfattar vissa tekniska moment som underlag för den förrättningsverksamhet som bedrivs av den statliga lantmäterimyndigheten.

2.2 Lantmäteriets tillsyn enligt författning

2.2.1 Det statliga lantmäteriets egen verksamhet (SLM)

Det föreligger ingen författningsenlig skyldighet för Lantmäteriet att bedriva tillsyn över den egna verksamheten. Däremot bedriver Lantmäteriet ett omfattande kvalitetsarbete inom fastighetsbildningsverksamheten. Som ett led i det arbetet besöker chefsjuristen regelbundet enligt en femårsplan samtliga kontor inom Lantmäteriets division Fastighetsbildning och går då igenom verksamheten på samma sätt som sker vid den formella tillsynen av KLM, se nedan. Resultatet av den granskningen utgör sedan ett värdefullt material, bland annat för att jämföra verksamheterna i SLM och KLM.

Eftersom uppdraget i regleringsbrevet för år 2013 inte omfattar en redovisning av verksamheterna inom Lantmäteriet inriktas denna rapport på en redovisning av den formella tillsynen över KLM. Vissa jämförelser och liknelser görs dock med det kvalitetsarbete som inriktas mot SLM.

2.2.2 De kommunala lantmäterimyndigheterna (KLM)

2.2.2.1 Lantmäteriets tillsyn av KLM

Enligt lagen om KLM

6 § Den statliga lantmäterimyndigheten utövar tillsyn över verksamheten vid de kommunala lantmäterimyndigheterna.

I Fastighetsbildningspropositionen 1995 framgår att tillsynen kan delas upp i två olika delar.

- **Villkor för verksamheten**
"I Lantmäteriverkets tillsynsfunktion mot kommunala lantmäterimyndigheter ligger bl.a. att se till att de villkor som satts upp för tillstånd att inrätta sådana myndigheter fortlöpande uppfylls."
- **Kompetent och rättssäker verksamhet**
"Verket skall kontrollera att verksamheten vid den kommunala lantmäterimyndigheten bedrivs på ett kompetent och rättssäkert sätt."

2.2.2.2 Verksamhet

Villkor för verksamheten enligt lagen om KLM

2 § För tillstånd krävs att kommunen visar att

1. myndigheten kommer att få hela kommunen som sitt verksamhetsområde,
2. myndighetens arbetsuppgifter väsentligen kommer att begränsas till förrättningsverksamhet och myndighetsservice i anslutning till förrättningsverksamheten,
3. myndigheten kommer att få en för ändamålet lämplig organisation och en verksamhet som kan beräknas få tillräcklig omfattning för att nödvändig kompetens skall kunna upprätthållas,
4. minst två tjänstemän inom myndigheten kommer att ha den kompetens och erfarenhet som krävs för att handlägga förrättningar,
5. myndighetens informationssystem kommer att få en sådan teknisk standard som säkerställer det informationsutbyte mellan stat och kommun som behövs inom lantmäteriområdet.

Ansvaret för prövningen av ansökningar om att få inrätta kommunala lantmäterimyndigheter ligger på regeringen som får meddela tillstånd för en kommun att inrätta en kommunal lantmäterimyndighet och att svara för verksamheten vid myndigheten, 1 § lagen om KLM. Lantmäteriet tar initialt emot ansökan från en kommun som vill bilda en KLM och Lantmäteriet översänder sedan ansökan tillsammans med ett eget yttrande till regeringen. Det åligger dock den aktuella kommunen att till ansökan bifoga den utredning som behövs för ärendets prövning, 3 § lagen om KLM.

Av Fastighetsbildningspropositionen 1995 framgår bl.a. att

- "Lantmäteriverket förutsätts även i framtiden ha ett samordnings- och utvecklingsansvar för fastighetsbildningsverksamheten"
- "För att upprätthålla och utveckla kompetensen är det också viktigt att personalen även vid de kommunala lantmäterimyndigheterna har möjlighet att delta i vidareutbildning. Sådan utbildning anordnas i stor omfattning av det statliga lantmäteriet."
- "Det föreligger ett stort behov av samordning inom det tekniska området mellan det statliga lantmäteriet och kommunala lantmäterimyndigheter. Kommun som ansöker om delegation måste redovisa tekniska system som kan leverera och hämta data enligt en viss standard och därmed säkrar utbytbarhet av data mellan stat och kommun. Kommun som önskar egen lantmäterimyndighet måste också vara beredd svara för ajourhållning av ett framtida GFI (geografisk fastighetsindelning) inom den kommunala myndighetens område."

Myndighetens verksamhet enligt lagen om KLM

5 § Den kommunala lantmäterimyndigheten handlägger ärenden om fastighetsbildning, fastighetsbestämning, särskild gränsutmärkning och fastighetsregistrering inom kommunen. Till den statliga lantmäterimyndigheten ska dock överlämnas

1. förrättningar som avses i 4 kap. 7 a § andra stycket fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. förrättningar som avser flera lantmäterimyndigheters verksamhetsområden,
3. stora jord- och skogsbruksförrättningar som inte omfattar ny bebyggelse,
4. andra särskilda förrättningar som av kompetens- eller resursskäl inte bör handläggas hos myndigheten.

Av författningskommentarerna i Fastighetsbildningspropositionen 1995 framgår bl.a. att

- verksamheten även omfattar ajourföring av uppgifter och hållande av arkiv (§1).
- "uppgifter som har karaktären av myndighetsservice i anslutning till förrättningsverksamheten bör dock kunna utföras utan att myndighetens oberoende ställning skall kunna ifrågasättas. Exempel på sådana uppgifter kan vara upprättande av fastighetsplan och nybyggnadskarta, utförande av lägeskontroll, ajourhållning av primärkarta, fastighetsutredningar, upprättande av fastighetsägarförteckningar och viss annan fastighetsrättslig service." (§ 2, punkt 2)

2.2.2.3 Sanktioner i samband med tillsyn av KLM***Sanktioner i lagen om KLM***

8 § Om verksamheten vid den kommunala lantmäterimyndigheten inte uppfyller de förutsättningar som anges i 2 § eller om myndigheten i något väsentligt hänseende brister i sin myndighetsfunktion, får kommunens tillstånd återkallas av regeringen efter anmälan från den statliga lantmäterimyndigheten.

Enligt fastighetsbildningspropositionen 1995 bör dock rådgivning och samråd användas i första hand:

- "Om en kommun inte uppfyller villkoren, bör verket genom i första hand rådgivning och samråd verka för att kommunen vidtar sådana åtgärder som säkerställer att villkoren uppfylls. Kommunen bör således normalt ges möjlighet att inom viss tid anpassa verksamheten så att den uppfyller villkoren för inrättande av en kommunal lantmäteriverksamhet. Om nöd-

vändiga förändringar inte sker skall tillståndet kunna återkallas av regeringen efter anmälan av Lantmäteriverket. ”

- ”Tillsynsmyndigheten skall genom råd och anvisningar föreslå åtgärder som leder till att verksamheten vid myndigheten bedrivs på ett kompetent och rättssäkert sätt”
- ”Vid allvarliga missförhållanden kan rätten att bedriva verksamheten vid den kommunala lantmäterimyndigheten återkallas enligt 8 §. ”

2.3 Lantmäteriets tillsynsverksamhet

Tillsynsverksamheten har sedan Fastighetsbildningspropositionen 1995 i princip utgjorts av två huvuddelar, dels en mer formell och kontrollerande verksamhet rörande de kommunala lantmäterimyndigheterna, dels en stödjande och rådgivande verksamhet avseende både de kommunala lantmäterimyndigheterna och verksamheten inom Lantmäteriet.

Den senare verksamheten i preventivt syfte har varit helt dominerande. Detta ska ses i ljuset av att Fastighetsbildningspropositionen 1995 anvisar rådgivning och samråd som huvudåtgärder vid verksamhetsavvikelse samt att det framhålls att även stödjande verksamhet, som t ex utbildning, skall ses som en del av tillsynsarbetet.

Sedan år 2000 pågår ett projekt kallat ”förrättningskvalitet” i syfte att bl.a. öka kvalitetsmedvetandet i svenskt lantmäteri. Projektet innefattar vissa kontrollerande delar som används mer formellt i tillsynen.

Nedan följer en kort beskrivning av tillsynsverksamheten idag utifrån Lantmäteriets organisation. Sedan ges en kort fördjupning angående kvalitetsmätningarna och inspektionsbesöken.

2.3.1 Juridikfunktionen inom koncernfunktionerna

Före år 2004 sköttes tillsynen av chefsjuristen som då var placerad vid f.d. koncernfunktionen Planering och juridik.

- Hantering av klagomål, d.v.s. ärenden där sakägare har framfört synpunkter på lantmäterimyndigheternas handläggning.
- Från KLM erhålls årligen antalet diarieförda ärenden, antal fullbordade ärenden, antal ärenden som överförts till statlig lantmäterimyndighet samt intäkter, den s.k. ”KLM-statistiken”.
- Inspektionsbesök vid de kommunala lantmäterimyndigheterna med åtföljande rapporter.
- Viss rådgivning och stöd till KLM.

2.3.2 Fastighetsbildningsdivisionen

Viss verksamhet vid fastighetsbildningsdivisionens stab riktar sig både mot den egna verksamheten inom Lantmäteriet och de kommunala lantmäterimyndigheterna och utgör den stödjande delen av den tillsynsrollen:

- Rådgivande verksamhet vid Lantmäteriet i form av handböcker, rapporter och annan information, utbildningsverksamhet samt direktrådgivning.

I regleringsbrevet år 2000 fick Lantmäteriet i uppdrag att i samverkan med Svenska Kommunförbundet redovisa kvalitetsarbetet i förrättningsprocessen vid både de statliga och de kommunala lantmäterimyndigheterna för den närmsta femårsperioden. Uppdraget samordnades för Lantmäteriets del av fastighetsbildningsdivisionen vid Lantmäteriverket och redovisades som "Förrättningskvalitet och kvalitetsmätningar" (Dnr 409-2000/2345). De föreslagna åtgärderna har delvis karaktären av egenkontroll:

- Återkommande kvalitetsmätningar genom kollegiegranskning och kundenkäter av juridisk, redovisningskvalitet och funktionell kvalitet.
- Erfarenhet från de fall där domstolar undanröjer lantmäterimyndigheternas beslut samt de fall myndigheten åläggs skadestånd. I rapporten föreslås att Lantmäteriet centralt följer upp om antalet fall för hela landet ökar eller minskar.
- Erfarenheter från domstolarnas tekniska ledamöter, f.d. fastighetsråden som de får i samband med överklagande ärenden.

Arbetet med kvalitetsmätningarna har utfallit väl. Rutinerna har utvecklats och kan redan anses vara en permanent del av verksamheten, se även nästa kapitel.

2.3.3 Kort fördjupning i kontrollerande verksamhet

2.3.3.1 Kvalitetsmätningar

Syftet med kvalitetsmätningarna är:

- dels att de skall utgöra underlag för det lokala förbättringsarbetet som pågår och stimulera KLM till att utföra det kvalitetsarbete som man själv anser lämpligt,
- dels att åskådliggöra kvaliteten i förrättningsprocessen i landet som helhet och därmed utgöra underlag för arbetet med kvalitetshöjande åtgärder på central nivå.

Tanken är att effekterna av de olika förbättringsinsatserna skall följas upp genom nya kvalitetsmätningar. Kvalitetsbegreppet i mätningarna av förrättningsprocessen har delats upp i juridisk kvalitet, redovisningskvalitet, och funktionell kvalitet.

- För att mäta juridisk kvalitet och redovisningskvalitet görs stickprovsmätningar, dels ur förrättningsakter och dels av hur förrättningsresultaten har införts i fastighetsregistret, genom en så kallad kollegiegranskning.

De första mätningarna genomfördes under hösten 2001 och våren 2002 genom regionala kvalitetsgrupper med representanter från både SLM och KLM. Därefter har mätningarna fortsatt och dessa ger fortsatta kunskaper om hur verksamheten bedrivs även vid KLM.

2.3.3.2 Tidiga inspektionsbesök vid KLM

Lagen om KLM trädde ikraft den 1 januari 1996. Inledningsvis, under perioden 1996 till 2006, genomfördes 22 inspektioner. Vid inspektionerna deltog, förutom chefsjuristen, även representanter för fastighetsbildningsdivisionen (förrättningsfrågor) och informationsförsörjningsdivisionen (fastighetsregistreringsfrågor). Följande frågor togs normalt upp i samband med inspektionsbesöken:

- Eventuella kvarstående frågor från inrättandet av KLM
- Myndighetens organisation
- Ärendestocken
 - inneliggande ärenden
 - bedömning av ärendeutveckling
- Ärenden enligt 5 § lagen om KLM
- Taxefrågor
- Utbyte av Information
 - samverkan KLM-SLM
- Registerfrågor (här användes ett särskilt frågeformulär som tillställts inspektionsobjektet i förväg)

Efter inspektionsbesöket upprättades skriftliga minnesanteckningar där även eventuella kommentarer och anmärkningar framgick. Vid en sammanställning år 2000 konstaterades att den vanligaste anmärkningen avser bristfällig information om överlämnande av ärenden. Vidare förekom en anmärkning angående organisatorisk inplacering. I det då aktuella fallet ändrade den berörda kommunen sin organisation på ett sådant sätt att det inte har föranlett vidare åtgärder från tillsynsmyndighetens sida.

2.4 Tidigare utredningar och förslag

Nedan ges en kort sammanfattning ur utredningar och förslag där bl.a. Lantmäteriets tillsynsverksamhet berörs.

2.4.1 Regleringsbrevsuppdrag år 1997

I regleringsbrevet för 1997 gav regeringen Lantmäteriet i uppdrag att i samråd med bl.a. Svenska Kommunförbundet göra en utvärdering av Lantmäteriets tillsyns- och stödverksamhet. Av utvärderingen framgick att Lantmäteriets tillsynsverksamhet gentemot både statliga och kommunala myndigheter bedrevs med betoning på råd och stöd och att denna inriktning även borde gälla framgent. Samtidigt konstaterade man att tillsyn i betydelsen uppsökande kontrollverksamhet endast förekom i ytterst marginell omfattning, men att denna inte kunde undvaras då den kan bidra till att eventuella missförhållanden som inte framkommer på annat sätt uppdagas.

2.4.2 Skrivelse till regeringen år 2000

Lantmäteriet föreslog i skrivelsen "Vissa regeländringar m.m. för lantmäteriet" till regeringen att Lantmäteriverket och de länsvisa lantmäterimyndigheterna skulle föras samman till en gemensam myndighet. Lantmäteriet förespråkade att tillsynen låg kvar vid myndigheten med en förändring av tillsynens organisatoriska inplacering. Förslaget var att tillsynen skulle läggas på en särskild, organisatoriskt avskild funktion.

Den föreslagna organisatoriska lösningen för tillsynen fick ett blandat mottagande vid remissbehandlingen. Några instanser var klart positiva och underströk att tillsynen borde ligga kvar på Lantmäteriverket. Samtidigt ansåg ungefär lika många instanser att frågan inte var tillfredsställande löst eller underströk vikten av att tillsynen blev oberoende.

2.4.3 Riksdagen revisorer år 2001

Riksdagens revisorer gjorde en utvärdering av det nya Lantmäteriet 2001 där även tillsynsverksamheten granskades. Sammantaget ansåg revisorerna att Lantmäteriets formella tillsyn av såväl kommunala som statliga lantmäterimyndigheter borde förstärkas. En plan borde upprättas för tillsynsverksamheten, och den formella tillsynen av de statliga lantmäterimyndigheterna borde bli mer aktiv. Vidare ansåg revisorerna att den formella tillsynen av de enskilda förrättningslantmätarnas arbete borde utvecklas. Tillsynen borde även omfatta den s.k. lokala myndighetsservicen.

Vid remissbehandlingen av revisorernas rapport var tingsrätterna skeptiska till att utvidga tillsynen över enskilda förrättningslantmätare. Sambanden mellan frånvaron av tydliga kompetenskrav på förrättningslantmätare och behovet av tillsyn lyftes dock fram av flera instanser. Lantmäterimyndigheterna framhöll i huvudsak behovet av att i huvudsak inrikta tillsynen på råd och stöd. Flera instanser betonade behovet av tillsyn över de kommunala lantmäterimyndigheterna.

2.4.4 Lantmäteriutredningen år 2003

Lantmäteriutredningen konstaterar bl.a. följande angående den framtida tillsynen:

- "Även i framtiden måste självfallet det primära ansvaret för fastighetsbildningens kvalitet och rättssäkerhet vila på dels de enskilda förrättningslantmätare som utför förrättningar, dels på de kommunala lantmäterimyndigheter och regionala statliga organ där handläggningen av förrättningar sker".
- "Utredningen delar därför den grundsyn som många instanser gett uttryck för i samband med tidigare utredningar, nämligen att rådgivande, stödjande och utbildande insatser för att stödja de statliga och kommunala fastighetsbildningsorganens eget arbete för rättssäkerhet och kvalitet bör vara grunden i en vidareutveckling av den verksamhet som idag sker inom ramen för Lantmäteriverkets tillsynsansvar."
- "Den rådgivande och stödjande verksamheten behöver överhuvudtaget inte betraktas som tillsynsverksamhet. Den kan sägas utgöra en del av Lantmäteriverkets ansvar för den egna verksamheten, på samma sätt som gäller för alla myndigheter."

Frågan uppstår då, enligt utredningen, om det härutöver behövs någon särskild form av tillsyn över fastighetsbildningen:

- "Utredningen har vid genomgång av tillgängliga rapporter, JO-anmälningar och vid kontakter med fastighetsråden inte kunnat finna några allvarliga och systemetiska problem med vare sig rättssäkerhet eller kvalitet. Förrättningsbeslut kan dessutom överklagas."
- "Det kan hävdas att tillsynsbehovet är begränsat med hänvisning till att några allvarliga problem med rättssäkerhet och kvalitet inom fastighetsbildningsverksamheten inte tycks föreligga inom vare sig statlig eller kommunal fastighetsbildningsverksamhet."

Utredningen ansåg slutligen ändå att tillsyn behövs och att delar av den formella tillsynen borde flyttas till en oberoende myndighet kal-

lad Lantmäterinämnden. Utredningen ansåg samtidigt att Lantmäteriverket fortsatt bör ha ansvaret för den del av det nuvarande tillsynsansvaret som innebär rådgivande, stödjande och utvecklande verksamhet inom fastighetsbildningsområdet. Utredningen ansåg att tillsynsansvaret så långt som möjligt borde vara likformigt för statlig och kommunal fastighetsbildning, eftersom några avgörande kvalitetsskillnader mellan dem inte kunde konstateras. De kommunala lantmäterimyndigheterna borde även framdeles få tillgång till råd och stöd, utbildning m.m. från Lantmäteriverket på samma villkor som den statliga fastighetsbildningsverksamheten.

Av Lantmäteriets remissvar framgår att man ställde sig positiv till en utökad tillsyn av fastighetsbildningen. Det påpekades dock att behovet av en helt fristående formell tillsyn påverkas av att verksamheten och besluten kan bli föremål för prövning av flera olika oberoende instanser. Förrättningsbeslut kan överklagas till fastighetsdomstol, skadeståndsärenden hanteras av JK, enskild persons agerande kan anmälas till JO, och frågor om konkurrerande verksamhet, t ex fastighetsanknuten uppdragsverksamhet, kan anmälas till Konkurrensverket. Lantmäteriet ansåg därför att den föreslagna nämnden är en onödigt omfattande och dyr lösning i förhållande till den förhållandevis begränsade tillsynsuppgiften och att en enklare lösning därför borde eftersträvas.

I Svenska Kommunförbundets remissvar tillstyrktes inrättande av en från Lantmäteriverket oberoende funktion för tillsyn. Däremot avstyrktes förslaget att inrätta en ny myndighet och istället föreslogs att uppgiften borde lösas inom den befintliga statliga myndighetsstrukturen. Vidare ansåg Kommunförbundet att det borde övervägas att i tillsynsuppgiften även inkludera uppgiften att tillse att Lantmäteriverkets verksamhet som gäller råd, stöd och utveckling till statliga och kommunala lantmäterimyndigheter bedrivs på ett för myndigheterna likartat och tillfredställande sätt.

2.4.5 Tillsynsutredningen 2004 – en tillbakablick

Enligt Tillsynsutredningen var det många gånger oklart vilka åtgärder som inryms i begreppet tillsyn. Begreppet tillsyn innefattar inte sällan också andra verksamheter, såsom rådgivning, allmän information, utvecklingsstöd och normering i form av utfärdande av föreskrifter.

Utredningen drog slutsatsen att statlig tillsyn borde avgränsas till att avse i lag angivna uppdrag till offentliga organ att granska för medborgarna särskilt angelägna förhållanden så att dessa uppfyller författningsreglerade krav samt att vid behov verka för rättelse. Med utgångspunkt i utredningens avgränsning borde, enligt tillsynsut-

redningen, en definition av tillsyn ta fasta på att tillsyn består av två moment:

- Granskning innebär att ett tillsynsorgan övervakar tillsynsobjekt inom sitt tillsynsområde genom återkommande inspektioner hos objektet eller i andra former, t.ex. genom granskning av ingivna handlingar. Granskningen kan även ske indirekt genom s.k. systemtillsyn, dvs. att tillsynsorganet granskar den objektsansvariges egna kontrollsystem.
- Ingripanden avser åtgärder som vidtas mot en upptäckt felaktighet. Dessa bör kunna vara tvingande, men tillsynsorganet bör först ha prövat frivilliga lösningar.

Vid utredningens diskussioner med tillsynsmyndigheterna hade de ofta framhållit att en effektiv egenkontroll är ett ändamålsenligt instrument i tillsynen. Självfallet underlättas slagkraften i egenkontrollen om tillsynsmyndigheterna har möjlighet att rikta tydliga krav mot de objektsansvariga om hur egenkontrollen skall utformas. Tillsynsmyndigheternas granskning skulle då kunna ta fasta på hur de objektsansvariga tillämpar bestämmelserna om egenkontroll och fokus i tillsynen kunna flyttas från den faktiska verksamheten etc. (tillståndet i tillsynsobjektet) till den objektsansvariges sätt att genom egenkontrollen tillförsäkra att bestämmelserna inom det tillsynspliktiga området efterföljs.

Tillsynsutredningens förslag till definition av tillsyn innebar en avgränsning i förhållande till dagens förhållanden på tre sätt:

- "För det första avgränsades tillsyn till att innebära en form av granskning och avskiljs från normering (regelgivning, rådgivning) och överblicksskapande."
- "För det andra klarlades att denna granskning endast skulle ske med "måttstockar" i form av bindande föreskrifter, såsom lagar, EG-förordningar och andra författningar (och förstås praxis i tillämpningen av dessa). Tillsyn blir tillämplig endast i sammanhang där den tillsynspliktiga verksamheten regleras genom sådana föreskrifter."
- "För det tredje markerades att tillsynsorganet skall ha en självständig, oberoende ställning i förhållande till den tillsedda verksamheten. Detta har två sidor.
En är funktionell – tillsynsbesluten skall kunna fattas utan risk för påverkan av eller hänsynstaganden till någon av de objektsansvariga.
En annan är organisatorisk. Det betyder att tillsynsorganet inte skall vara en del av en organisation, som också innehåller andra delar vilka är också att den tillsynsansvariga organisationen inte skall ha möjlighet att styra den tillsynspliktiga

verksamheten genom andra medel, t.ex. genom att tilldela resurser eller ange resultatmål för verksamheten.”

Inom vissa myndighetsstrukturer förekommer att ”tillsyn” utövas av den myndighet som är chefsmyndighet. I utredningen nämndes bl.a. Rikspolisstyrelsen som exempel på sådan konstruktion. Det kunde konstateras att även LMV var ett sådant exempel avseende tillsynen av SLM. Enligt utredningen hade tillsynen i dessa fall inte den fristående organisatoriska ställning som utredningens definition förutsatte. ”Tillsynen” var mer att betrakta som ett av flera ledningsinstrument inom en komplex organisatorisk struktur. Det konstaterades att verksamheter av denna art inte ryms inom den föreslagna definitionen av tillsyn och därmed inte inom tillämpningsområdet för en eventuell tillsynslag.

3 Lantmäteriets tillsynsmodell

3.1 Definitionen av Lantmäteriets tillsyn

Begreppet tillsyn inom Lantmäteriet:

- Den stödjande verksamheten och ansvaret för egenkontrollen vid Lantmäteriets fastighetsbildningsdivision utgör inte en del av tillsynen utan ingår i Lantmäteriets uppgift som central förvaltningsmyndighet. Stödjande verksamhet är ett naturligt resultat av antingen förebyggande åtgärder eller åtgärder i efterhand p.g.a. konstaterade brister vid i första hand egenkontroll och i andra hand formell tillsyn eller oberoende uppföljning och kontroll.
- Med utgångspunkt från Lantmäteriets roll som chefsmyndighet och Tillsynsutredningens definition av tillsynsbegreppet utövar Juridikfunktionen vid Lantmäteriets huvudkontor snarast en intern uppföljning och kontroll över verksamheten inom Lantmäteriets division Fastighetsbildning.
- Slutsatsen är att Lantmäteriet, enligt den av Tillsynsutredningen förespråkade terminologin, endast utövar formell tillsyn över de kommunala lantmäterimyndigheterna. För att kunna göra en enhetlig bedömning av svenskt lantmäteri som helhet utformar Lantmäteriet delar av den interna uppföljningen och kontrollen av förrättningsverksamheten vid SLM så att den liknar tillsynen över KLM så långt som möjligt.

3.2 Inriktning för Lantmäteriets tillsyn

Juridikfunktionen vid GD-stab, som är organisatoriskt och ekonomiskt oberoende av fastighetsbildningsdivisionen, har hand om den formella tillsynen av KLM samt viss uppföljning och kontroll av SLM. Funktionen utför tillsynsbesök vid KLM samt besök vid SLM

utgående från ett likartat program och besöken sker i enlighet med en särskild femårsplan.

Inriktningen för besöken utgår från de delar som egenkontrolleras i bl.a. kvalitetsmätningarna och kompletteras med delar som inte täcks av egenkontrollen, t ex räkningsfrågor, kompetensfrågor och ärendefördelning, övrig verksamhet såsom myndighetsservice, principerna för offentlighetsuttag etc. Besökens roll avseende egenkontrollen blir att kontrollera att det lokalt finns en process som innebär att en analys av resultaten görs och att en handlingsplan tas fram för att åtgärda eventuella brister.

Juridikfunktionen besöker alla KLM under en tidsbestämd period på fem år. Vid behov görs riktade besök utanför planen om olika indikatorer pekar på att problem finns.

Femårscykeln innebär att ungefär åtta KLM besöks varje år. I anslutning till besöken vid KLM besöks även närliggande SLM-kontor. En region inom SLM hanteras i möjligaste mån i ett sammanhang avseende både SLM och KLM så att även regionalt samarbete kan utvärderas på ett enhetligt sätt.

3.3 Plan för tillsynsbesök

Juridikfunktionen vid Lantmäteriets huvudkontor GD-stab besöker alla KLM och SLM-kontor med ett likartat program för besöket under den kommande femårsperioden. Vid behov förekommer även riktade besök utanför femårsplanen. Besöken utförs i normalfallet av två personer vid Juridikfunktionen, varav den ena personen alltid är chefsjuristen. De närmare detaljerna i tillsynsplanen för åren 2006 – 2010 framgår av Bilaga 2. I sammanhanget kan nämnas att en ny femårsplan trädde ikraft från och med år 2011 och den tillsynsperioden sträcker sig således fram till och med år 2015.

3.4 Program vid tillsynsbesök

Följande program gäller som utgångspunkt för besöken vid KLM. I huvudsak är programmet i relevanta delar detsamma vid besöken på SLM-kontoren.

1. Myndighetens organisation och personal (särskilda krav på KLM)
2. Genomgång av myndighetens verksamhet (särskilda krav på KLM)
 - förrättningsverksamhet
 - övriga myndighetsuppgifter (rådgivning, allmänna handlingar m.m.)
 - myndighetsservice
3. Kompetensfrågor, ärendefördelning

4. Ärenden enligt § 5 lagen om kommunal lantmäterimyndighet
5. Redovisning av arbete i projektet Förrättningskvalitet
 - lokal utvärdering
 - lokal handlingsplan
6. Handläggningstider (förrättning, registrering)
7. Ärendestocken
 - inneliggande ärenden
 - bedömning av ärendeutveckling
8. Räkningsfrågor
 - fast pris, löpande räkning
 - klagomål på räkning
9. Registreringsfrågor
10. Samarbete/samverkan Lantmäteriet och KLM

3.5 Åtterrapporering av tillsynen

Resultatet av tillsynsverksamheten rapporteras årligen i Lantmäteriets Årsredovisning där det bland annat lämnas en kort redogörelse över vilka KLM som besökts under året samt vad som i huvudsak har iakttagits vid besöken.

4 Tillsynsverksamheten perioden 2006 – 2010

4.1 Omfattning och innehåll

Tillsynsverksamheten under perioden 2006 – 2010 har omfattat samtliga 38 KLM och besöken har skett enligt den tillsynsplan som gällde för perioden, se Bilaga 2. Det kan även noteras att samtliga cirka 70 kontor inom Lantmäteriets fastighetsbildningsverksamhet har besökts under samma period. Resultatet från de besöken redovisas dock inte i denna rapport, se ovan.

Samtliga 38 KLM har besökts i sina egna lokaler och ett besök tar normalt cirka sex timmar i anspråk. Från KLM deltar alltid KLM-chefen samt i vissa fall den förvaltningschef under vilken KLM är organiserad. Regelmässigt deltar även någon eller några från personalen vid KLM. Vid merparten av besöken träffar chefsjuristen även all personal vid KLM vid ett gemensamt möte där personalen får information om syftet med tillsynsverksamheten och de ges även möjlighet att ställa frågor och lämna upplysningar. Innehållsmässigt

struktureras tillsynsbesöket i enlighet med det program som redovisats ovan under punkt 3.4.

Vid avslutningen av tillsynsbesöket meddelar alltid chefsjuristen i förekommande fall vilka synpunkter och anmärkningar mot verksamheten som framkommit vid besöket. Efter besöket skickas sedan minnesanteckningar som avslutningsvis även återger de synpunkter och anmärkningar som redovisats. Minnesanteckningarna används senare vid nästföljande tillsynsbesök då de redovisade synpunkterna och anmärkningarna följs upp och KLM får då redovisa vilka åtgärder som vidtagits med anledning av dessa. Om det framkommit anmärkningar av mer allvarlig natur kan dessa följas upp separat en tid efter tillsynsbesöket, oftast genom skriftväxling.

4.2 Vad har framkommit under perioden 2006 - 2010

Samtliga minnesanteckningar från tillsynsverksamheten under perioden 2006 – 2010 har gåtts igenom och de synpunkter och anmärkningar som framgår av dessa har sammanställts.

Det allmänna intrycket från tillsynsbesöken är att KLM generellt sett sköter verksamheten och sina åtaganden på ett tillfredställande sätt och i enlighet med gällande regelverk. I huvudsak uppfyller merparten av KLM de grundförutsättningar som gäller enligt lagen om KLM för bildande av en kommunal lantmäterimyndighet. Det förekommer dock att Lantmäteriet vid tillsynen får lämna någon eller några anmärkningar rörande verksamheten vid KLM. Här nedan redovisas de anmärkningar som framkommit under den aktuella tillsynsperioden.

Genomgången ger följande resultat:

- Tre KLM erhöll inga synpunkter eller anmärkningar mot sin verksamhet.
- 25 KLM erhöll anmärkningar då det fanns äldre aktiva lantmäteriförrättningar som borde ha färdigställts och avslutats. Det finns ingen direkt definition på en äldre lantmäteriförrättning. Enklare förrättningar som exempelvis smärre avstyckningar eller fastighetsregleringar av liten omfattning bör i normalfallet vara avslutade inom åtminstone ett år, oftast snabbare. Andra typer av förrättningar kan kräva längre handläggningstid, exempelvis större anläggningsförrättningar eller ledningsrättsförrättningar. Även tvistiga förrättningar i form av fastighetsbestämningar kan ta längre tid utan att det kan betraktas som onormalt. Vid granskningen av äldre förrättningar som inte handläggs aktivt kontrolleras även om förrättningen är vilandeförklarad, vilket Justitieombudsmannen (JO) fäst stort avseende vid.

- 22 KLM erhöill anmärkningar då de hade alltför höga balanser med pågående lantmäteriförrättningar. En tumregel som tillämpas vid bedömningen av balanssituationen är om KLM har fler förrättningar i balans än vad som avslutas under ett normalår. Är balansen högre än antalet förrättningar som avslutas under ett år tyder det på att det föreligger antingen en resursbrist vid KLM eller att det saknas kompetens för vissa typer av förrättningar.
- Sju KLM erhöill anmärkningar då handläggningstiderna för lantmäteriförrättningar var alltför långa. Denna anmärkning sammanfaller i bedömningarna med anmärkningarna mot äldre ärenden och höga balanser, se ovan.
- Fem KLM erhöill anmärkningar rörande organisationen för KLM och framför allt då KLM var organiserad på ett sätt som gör att myndighetens fristående och oberoende ställning inom kommunen kunde ifrågasättas. Ett exempel är då KLM finns organiserad i en kommunal förvaltning där även kommunens mark- och exploateringsverksamhet är placerad. Detta strider direkt mot en av grundförutsättningarna i 2 § lagen om KLM, vilket även framgår tydligt av förarbetena till den lagen. Anmärkningar rörande organisationen av KLM betraktas som allvarliga och brukar i normalfallet föranleda någon form av uppföljning efter tillsynsbesöket.
- Fyra KLM erhöill påpekanden med rekommendationer om förbättrade faktureringsrutiner, ofta föranledda av att endast förrättningslantmätaren hade insyn i faktureringen av den enskilda lantmäteriförrättningen.
- Tre KLM erhöill anmärkningar avseende konsultmedverkan i lantmäteriförrättningar. Förrättningen i sin helhet utgör myndighetsutövning och medverkan i förrättningen av någon annan än en anställd medarbetare vid myndigheten torde förutsätta uttryckligt lagstöd. Exempelvis kan en extern konsult medverka som sakkunnig i förrättningen och för den situationen finns uttryckligt lagstöd i 4 kap. fastighetsbildningslagen (FBL). Däremot bör en konsult inte tjänstgöra som förrättningslantmätare då det vid en tolkning av aktuella lagrum och förarbetena till dessa framkommer att det krävs lagstöd för den situationen. Anmärkningar rörande konsultmedverkan betraktas som allvarliga och brukar i normalfallet föranleda någon form av uppföljning efter tillsynsbesöket.
- Tre KLM erhöill anmärkningar avseende överlämnande av lantmäteriförrättningar till Lantmäteriet. Anmärkningarna grundades oftast på att KLM överlämnar alltför många lantmäteriförrättningar eller att man överlämnar förrättningar utan stöd av bestämmelserna i 5 § lagen om KLM. Anmärkningar av den här ar-

ten kan ofta härledas till att det råder resurs- eller kompetensbrist vid KLM.

- Två KLM erhöll påpekanden med rekommendationer om ökad användning av fast pris på förrättningskostnaderna, oftast föranledda av att systemet med fast pris inte används överhuvudtaget eller i ringa omfattning. Ett motiv för att rekommendera en ökad användning av fast pris är att detta leder till ett minskat antal överklagade förrättningsräkningar.
- En KLM erhöll en anmärkning då de inte hade hela kommunen som sitt verksamhetsområde. Detta strider direkt mot en av grundförutsättningarna i 2 § lagen om KLM, vilket även framgår tydligt av förarbetena till den lagen. Anmärkningar rörande verksamhetsområdet för KLM betraktas som allvarliga och brukar i normalfallet föranleda någon form av uppföljning efter tillsynsbesöket.
- En KLM erhöll en anmärkning avseende fördelningen av förrättningar mellan förrättningslantmätarna.
- En KLM erhöll en anmärkning avseende registrering av planer. Detta är en mycket viktig del av tillsynen då det är viktigt att lagkraftvunna planer blir registrerade snarast efter att de vunnit laga kraft.
- En KLM erhöll en anmärkning avseende registrering av ansökan om lantmäteriförrättning. Detta är en mycket viktig del av tillsynen då det är viktigt att inkomna ansökningar blir registrerade samma dag de inkommer eller senast dagen efter att de inkommit.

Vid tre till fyra tillfällen har även särskilda tillsynsbesök genomförts vid några KLM. Dessa besök ligger utanför den schemalagda tillsynsplanen och de föranleds av att Lantmäteriet får kännedom om att en särskild händelse har inträffat eller kan komma att inträffa vid en KLM. I samtliga fall har besöken rört organisationsfrågor vid kommunerna och hur en blivande organisation kan komma att påverka KLM:s oberoende ställning.

Det är även vanligt förekommande med kontakter via telefon eller E-post där företrädare för KLM vill stämma av olika förfaranden vid KLM som kan bli föremål för granskning vid ett senare tillsynsbesök. Även här rör merparten av frågorna organisationen av KLM och därmed KLM:s oberoende ställning.

4.3 Effekt och åtgärder till följd av tillsynen

Den effekt som tillsynen har haft går att läsa av på några olika sätt. I samband med de tillsynsbesök som sker under den nya tillsynsperioden 2011 – 2015 följer Lantmäteriet upp de påpekanden och anmärkningar som lämnats under föregående tillsynsperiod. Om det då framkommer att det finns kvarstående brister ägnas detta särskild uppmärksamhet och det blir då en diskussion med berörd KLM om anledningarna till varför inte bristen har åtgärdats och vilka åtgärder som bör sättas in för att komma tillrätta med situationen. Kvarstående brister medför även en förnyad anmärkning mot KLM för att tydliggöra vikten av att komma tillrätta med kvarstående brister i verksamheten.

Som nämnts ovan följer Lantmäteriet även upp en del av de anmärkningar som lämnats under pågående tillsynsperiod. Det är i de fall som en anmärkning bedöms vara allvarlig och att denna bör åtgärdas så snart som möjligt.

Till Lantmäteriet inkommer även synpunkter från enskilda personer där de ibland riktar kritik mot förhållanden inom en KLM. Beroende på frågans art kan detta föranleda att Lantmäteriet kontaktar aktuell KLM för att få en närmare beskrivning över vad som är grunden till kritiken. Därvid kan förhållandet jämföras med eventuella anmärkningar som framkommit vid det senaste tillsynsbesöket.

Enligt Lantmäteriets uppfattning har tillsynen över KLM haft en god effekt. De kommunala myndigheterna agerar seriöst och arbetar för att komma tillrätta med de brister som påpekats vid tillsynsbesöken. Vissa anmärkningar kan dock ta lång tid att komma tillrätta med, exempelvis då anmärkningen handlar om alltför stora ärendebalanser eller långa handläggningstider. I förlängningen kan det då bli fråga om att nyanställa förrättningslantmätare eller att vidareutbilda befintlig personal. Andra brister kan hanteras på ett enklare sätt, exempelvis om anmärkningen handlar om enstaka äldre förrättningsärenden som bör avslutas. Vid tillsynsbesöket förs ofta en diskussion om hur KLM bör agera för att avsluta något eller några äldre ärenden och detta leder ofta till att gamla förrättningsärenden ställs in eller kan avslutas på annat sätt.

Som nämnts ovan är organisationsfrågor inom kommunerna ofta föremål för diskussion, ibland föranleder dessa anmärkningar efter tillsynsbesök men frågor kring organisationen kommer oftare upp som särskild tillsyn vid en kommun eller i form av riktad rådgivning till kommunen. Organisationsfrågan är mycket viktig för en KLM eftersom den har ett samband med kravet på att en KLM ska ha en för ändamålet lämplig organisation, där det betonas att KLM ska ha en oberoende ställning inom kommunen och inte vara organiserade

tillsammans med kommunens mark- och exploateringsverksamhet eller andra organ som företräder kommunen som markägare. Lantmäteriet erfar att cheferna för KLM är mycket väl medvetna om vikten av att KLM har en för ändamålet lämplig organisation. Medvetenheten om detta är dock inte lika hög bland högre kommunala chefer och politiska organ. Erfarenheterna från de tillsynsåtgärder som vidtagits rörande organisationsfrågan är dock god och berörda kommuner har anpassat sina organisationer till de krav som gäller för att få upprätthålla en KLM.

För några år sedan förekom det att inhyrda konsulter fick tjänstgöra som förrättningslantmätare i vissa lantmåteriförrättningar. Som nämnts ovan är detta inte lämpligt då det saknas uttryckligt lagstöd för en sådan lösning. Efter de tillsynsåtgärder som vidtogs och anmärkningar som riktades mot förfarandet är det Lantmäteriets uppfattning att det inte längre förekommer sådan konsultmedverkan. KLM har således anpassat sig till lagstiftningen och löser den bakomliggande dimensioneringsproblematiken på annat sätt. Vid varje tillsynsbesök ställs fortfarande alltid kontrollfrågor om konsultmedverkan för att säkerställa att lantmåteriförrättningarna handläggs på ett lagligt och korrekt sätt.

I ett fall under tillsynsperioden konstaterades att en KLM inte hade hela kommunen som sitt verksamhetsområde, vilket är ett direkt avsteg från ett av de grundläggande kraven i lagen om KLM. I det aktuella fallet har Lantmäteriet fört långtgående diskussioner med den berörda kommunen och problemet ser nu ut att lösas inom en nära framtid.

Sammanfattningsvis är det Lantmäteriets uppfattning att tillsynen över de kommunala lantmåterimyndigheterna, KLM, har haft god effekt och att berörda kommuner på ett seriöst sätt vidtar erforderliga åtgärder för att komma tillrätta med de brister som uppmärksammas i samband med tillsynen.

5 Samråd och remissförfarande

5.1 Samråd med Sveriges Kommuner och Landsting, SKL

Under arbetet med regleringsbrevsuppdraget har synpunkter inhämtats från SKL vid ett samrådsmöte den 26 juni 2013. Från Lantmäteriet deltog generaldirektören, chefen för division Fastighetsbildning, chefsjuristen samt en regionchef från division Fastighetsbildning.

Vid mötet redovisade Lantmäteriet uppdraget i regleringsbrevet för år 2013 samt hur tillsynsverksamheten bedrivs och några vanliga anmärkningar och påpekanden som görs. Vidare tog Lantmäteriet

upp frågan om eventuella ytterligare sanktionsmedel kopplade till tillsynsverksamheten, bland annat mot bakgrund av hur Tillsynsutredningen definierat tillsyn.

SKL uttalade vid mötet bland annat att de inte kan ställa sig bakom några förslag som skulle innebära att Lantmäteriet får utvidgade befogenheter att vidta åtgärder vid upptäckta missförhållanden. SKL kunde inte heller se något behov av utvidgade befogenheter.

5.2 Samråd med KLM-styrgrupp

Under arbetet med regleringsbrevsuppdraget har tillsynsverksamheten diskuterats- och synpunkter inhämtats från en grupp som kallas KLM-styrgrupp. Gruppen är en styrgrupp som bereder gemensamma frågor om fastighetsbildning m.m. som rör förhållandet mellan Lantmäteriet och de 38 kommunala lantmäterimyndigheterna. I styrgruppen finns representanter från Lantmäteriet samt från KLM och SKL. Vid styrgruppens möte den 18 september 2013 deltog Lantmäteriets chefsjurist som redovisade de preliminära resultaten från regleringsbrevsuppdraget samt vilka preliminära ställningstaganden som Lantmäteriet överväger till följd av uppdraget.

KLM-styrgrupp ställde sig positiv till de preliminära ställningstaganden som redovisades.

5.3 Remiss till samtliga 38 kommunala lantmäterimyndigheter, KLM

Under arbetet med regleringsbrevsuppdraget har genomförts ett remissförfarande där samtliga 38 KLM har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på Lantmäteriets tillsynsverksamhet. Remissen bifogas här som [Bilaga 3](#). Remissvar har inkommit från 14 KLM. I huvudsak har följande synpunkter inkommit från dessa.

KLM upplever att tillsynen fungerar på ett bra sätt och att formen för tillsynen är bra. Man är nöjd med hur tillsynen fungerat och det stöd KLM får genom denna. I remissvaren uttrycker KLM att de ser tillsynsbesöken som en konstruktiv framåtsyftande dialog och ett erfarenhetsutbyte, en hjälp i verksamheten. Syftet med tillsynen bör vara att förbättra och förstärka svenskt lantmäteri. KLM upplever även att tillsynen utgör ett naturligt inslag i verksamheten och att den leder till en nyttig genomgång av denna.

I remissvaren framförs även synpunkter på att tillsynen ska ses mer som ett stöd och mindre som tillsyn. Det uttrycks bland annat som att tillsynen mer ska gå ut på att ge råd och stöd och mindre på ren kontroll av verksamheten. Dessutom föreslås att tillsynen kan inriktas mer på konkreta frågor. En KLM anser att det bör vara bättre kontinuitet i tillsynen. Vidare uttrycks att det inte är nödvändigt att

Lantmäteriet ges utökade befogenheter för tillsynen. En KLM utvecklar synen på Lantmäteriets möjligheter att vidta åtgärder vid missförhållanden vid en KLM. KLM förespråkar här en dialogform i flera steg för att komma tillrätta med missförhållanden där steg 1 är att föra en dialog mellan Lantmäteriet och KLM samt kommunledningen i den aktuella kommunen. Steg 2 innebär att Lantmäteriet kan kalla till ett formellt möte med kommunledning och KLM där missförhållanden ska redovisas och kommunen får möjlighet att redovisa vilka åtgärder som ska ske inom viss tid. I steg 3 föreslås att Lantmäteriet ska genomföra en extra tillsyn med medverkan från departementet och om missförhållandena efter ett sådant möte inte leder till förbättringar så ska frågan om indragning av kommunens tillstånd att tas upp till behandling.

KLM menar även att den tillsyn som genomförts har haft effekt på verksamheten.

I flera remissvar framförs viss kritik mot att det tar för lång tid för Lantmäteriet att skicka ut protokollen efter tillsynstillfället.

Några konkreta förslag på åtgärder riktade till regeringen lämnas i ett av remissvaren. Regeringen bör enligt förslaget utreda om det ska finnas begränsningar för samverkan med andra KLM. Vidare uttrycks att regeringen bör utifrån KLM:s roll i samhällsprocessen tydliggöra vad som kan ingå i myndighetens verksamhet så medverkan från KLM inte motverkas genom begränsningar i verksamheten. Det bör även ges möjlighet till samverkan mellan KLM och Lantmäteriet i olika former, till exempel medverkan i varandras förrättningar och den kommunala lantmäterimyndigheten bör även få möjlighet att förordna sakkunniga som värderingsmän från Lantmäteriet vilket inte är möjligt idag eftersom Lantmäteriet inte får utföra uppdrag inom värdering.

6 Förslag och slutkommentarer

6.1 Bör tillsynsuppdraget preciseras?

Av regleringsbrevsuppdraget framgår att Lantmäteriet, mot bakgrund av de samlade erfarenheterna, får lämna förslag på hur regeringen bör precisera tillsynsuppdraget. Lantmäteriet upplever dock inte att tillsynsuppdraget är oklart eller att det finns några problem förknippade med uppdraget som sådant. Av de samlade underlag som har tagits fram till följd av uppdraget i regleringsbrevet för år 2013 framgår vad som ingår i tillsynsuppdraget. Redovisningen här ovan visar att det inte heller i praktiken uppstått några oklarheter kring uppdraget. Inte heller har det framkommit några sådana synpunkter från Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, eller från företrädare för de kommunala lantmäterimyndigheterna, KLM.

Lantmäteriet bedömer sammanfattningsvis att det för närvarande inte finns något behov av att precisera tillsynsuppdraget.

6.2 Bör möjligheterna för Lantmäteriet att vidta åtgärder vid upptäckta missförhållanden utvidgas?

Av regleringsbrevsuppdraget framgår även att Lantmäteriet, mot bakgrund av de samlade erfarenheterna, får lämna förslag på utvidgade möjligheter att vidta åtgärder vid upptäckta missförhållanden.

Vid tillsynen finns det i utgångsläget två möjligheter för Lantmäteriet att vidta åtgärder mot missförhållanden vid en KLM. I första hand sker detta genom att det riktas kritik mot KLM genom anmärkningar och påpekanden i protokollet efter tillsynen. I andra hand har Lantmäteriet en laglig möjlighet att anmäla till regeringen att kommunens tillstånd att bedriva en kommunal lantmäterimyndighet bör dras in. Den fråga som bör övervägas är om det bör finnas andra författningsreglerade möjligheter för Lantmäteriet att ingripa mot missförhållanden. Ur en rent teoretisk utgångspunkt kan övervägas om det bör införas möjligheter att utfärda varning, vitesföreläggande eller annat.

Redan idag finns ett flertal åtgärder som Lantmäteriet kan vidta innan ett tillsynsärende går så långt att det sker en anmälan till regeringen om indragning av tillståndet för en KLM. Utgångspunkten är att ett missförhållande har uppmärksammats vid ett tillsynsbesök eller på något annat sätt, exempelvis genom en anmälan från en enskild. Lantmäteriet har då möjlighet att genom en anmärkning i tillsynsprotokollet uppmärksamma KLM på problemet och att uppmana till rättelse av missförhållandet. Därefter kan lantmäteriet vid behov genom olika åtgärder verka för att anmärkningen får effekt, exempelvis genom ett förnyat tillsynsbesök, så kallad särskild tillsyn, eller genom att Lantmäteriet tillskriver KLM efter en tid och begär att KLM ska redogöra för vilka åtgärder som vidtagits med anledning av anmärkningen. Om inte något av detta leder till att missförhållandet rättas till kan Lantmäteriet begära att få ett möte med KLM och företrädare för kommunledningen, såväl högre tjänstemän som politiska företrädare. Leder dessa åtgärder inte till att missförhållandet åtgärdas får Lantmäteriet använda sig av möjligheten att skriva till regeringen.

De ovan beskrivna åtgärderna behöver inte sanktioneras i något regelverk utan är en naturlig del av tillsynsverksamheten.

I praktiken har hittills inte något tillsynsärende lett till att Lantmäteriet behövt tillskriva regeringen och anmäla att kommunens tillstånd att bedriva en kommunal lantmäterimyndighet bör dras in. De

kommunala lantmäterimyndigheterna tar de anmärkningar som riktas mot dem vid tillsynen på största allvar och arbetar aktivt för att komma tillrätta med missförhållanden. I några fall har Lantmäteriet medverkat i möten vid kommuner där det har deltagit chefer för KLM, kommunala förvaltningschefer och politiska företrädare. De fallen har uteslutande handlat om organisationen av KLM och myndighetens oberoende ställning. Efter de mötena har kommunen hör-sammat Lantmäteriets inställning och vidtagit nödvändiga åtgärder.

Sammanfattningsvis kan Lantmäteriet konstatera att det för närvarande inte finns något behov av författningsändringar i syfte att utvidga Lantmäteriets befogenheter i samband med tillsynen av de kommunala lantmäterimyndigheterna. De möjligheter som finns tillgängliga inom ramen för det idag gällande regelverket är tillräckliga för att uppnå syftet med tillsynen. Om det i framtiden visar sig att läget förändras kommer Lantmäteriet att väcka frågan på nytt genom en framställan till regeringen om författningsändringar.

6.3 Bör villkoren preciseras för att anmäla att Lantmäteriet uppfattar att tillståndet för en kommunal lantmäterimyndighet bör återkallas?

Av regleringsbrevsuppdraget framgår även att Lantmäteriet, mot bakgrund av de samlade erfarenheterna, får lämna förslag på en precisering av villkoren för en anmälan från Lantmäteriet till regeringen att tillståndet för en kommunal lantmäterimyndighet bör återkallas.

Det har vid utarbetandet av den här rapporten inte framkommit några skäl som talar för att villkoren för en anmälan till regeringen bör preciseras. Lantmäteriet lämnar därför inte några sådana förslag.

6.4 Några slutkommentarer

Den verksamhet inom Lantmäteriet som har beskrivits i denna rapport har benämnts som tillsyn. Benämningen kan anses vara i viss mån missvisande, vilket bland annat framgår av Tillsynsutredningen och dess slutsatser. Detta beror på att verksamheten innefattar vissa moment som inte helt faller inom tillsynsbegreppet samt att Lantmäteriet bedriver viss tillsynsliknande verksamhet inom den egna organisationen. Lantmäteriet finner dock att begreppet tillsyn även fortsättningsvis bör användas, dels då det inte finns något annat mer adekvat begrepp, dels då verksamheten när det gäller tillsynen över KLM huvudsakligen går ut på tillsyn i den mer traditionella mening-
en.

Som framgått av denna rapport och även av tidigare utredningar, t.ex. Lantmäteriutredningen 2003, har inga stora allvarliga brister i rättsäkerheten och kvaliteten konstaterats gällande förrättningsverksamheten. Slutsatsen är därför att den nuvarande modellen fungerar på ett tillfredställande sätt och att den kan vidareutvecklas. Utifrån de synpunkter som framförts i de tidigare utredningarna har Lantmäteriet redan vidareutvecklat verksamheten som rör tillsyn samt intern uppföljning och kontroll. Exempelvis kan följande nämnas:

- Kvalitetsmätningarna, som görs i samarbete med Lantmäteriets fastighetsbildningsdivision och de statliga och kommunala myndigheterna, utgör i praktiken en omfattande egenkontroll av verksamheten. Effekterna av projektet är bl.a. att;
 - Kontrollen av SLM ökar.
 - Likvärdig kontroll görs av SLM och KLM angående själva förrättningarna.
 - Förutsättningarna ges att utvärdera enskilda myndigheter samt, om önskvärt, att utvärdera kompetenskrav kontra kvalitet.
 - Förutsättningar ges att skapa handlingsplaner för kvalitetsförbättringar på olika nivåer, t ex Lantmäteriet centralt eller för enskilda KLM
- I och med det tidigare bildandet av Juridikfunktionen inom koncernfunktionerna från och med år 2004 och därefter överflyttningen av tillsynsverksamheten till Juridikfunktionen vid Lantmäteriets huvudkontor GD-stab har förutsättningarna skapats för en mer oberoende tillsyn samt uppföljning och kontroll, skild från den dagliga verksamheten vid Lantmäteriets fastighetsbildningsdivision. Det kan tilläggas att tillsynsverksamheten även fortsättningsvis avses att finansieras av anslag. Bildandet av enheten, sedermera funktionen, innebar att resurserna för en formell tillsyn av KLM samt uppföljning och kontroll av SLM ökade.
- Den tidigare Juridikfunktionen har som nämnts ovan sedan några år tillbaka överflyttats till GD-stab vid Lantmäteriets huvudkontor där verksamheten utgör en fristående funktion. Funktionen består för närvarande av två anställda, båda jurister, där Lantmäteriets chefsjurist ansvarar för verksamheten. Djupgående praktisk handläggarkompetens inom förrättningsverksamheten bedöms inte nödvändig för att lösa den formella tillsynsuppgiften eftersom utvärdering av förrättningarna skall göras av verksamheten i första hand genom egenkontroll som t.ex. kvalitetsmätningarna. Vid behov kan funktionen även låna in annan personal för att delta vid tillsynsbesöken.

Lantmäteriet kan sammanfattningsvis för egen del konstatera att tillsynsverksamheten fungerar tillfredställande och att det för närvarande inte finns något behov av ändringar eller tillägg i de författningar som styr tillsynsverksamheten.

KOMMUNALA LANTMÄTERI- MYNDIGHETER

(Aktualitet september 2013)

Kommun	Förvaltning	Kontaktperson
Borås www.boras.se	Lantmäterimyndigheten i Borås kommun Stadsbyggnadskontoret 501 80 BORÅS Tel 033-35 85 22	<u>Peter Brynte</u> Tel 033-35 85 25 0704-55 85 25
Gävle www.gavle.se	Lantmäterimyndigheten i Gävle kommun Bygg- och Miljöförvaltningen 801 84 GÄVLE Tel 026-17 80 00	<u>Kjell Blomberg</u> Tel 026-17 83 58 070-414 09 22
Göteborg www.goteborg.se	Lantmäterimyndigheten i Göteborgs kommun Stadsbyggnadskontoret Box 2554 403 17 GÖTEBORG Tel 031-61 10 00	<u>Nore Eriksson</u> Tel 031- 368 16 15 0331-268 16 15 <u>Karin Holmström</u>
Halmstad www.halmstad.se	Lantmäterimyndigheten i Halmstads kommun Byggnadskontoret Box 153 301 05 HALMSTAD Tel 035-13 70 00	<u>Sven-Åke Kronberg</u> Tel 035-13 73 26 076-130 36 85
Helsingborg www.helsingborg.se	Lantmäterimyndigheten i Helsingborgs kommun Stadsbyggnadskontoret 251 89 HELSINGBORG Tel 042-10 50 00	<u>Daniel Strand</u> Tel. 042-10 52 73
Huddinge www.huddinge.se	Lantmäterimyndigheten i Huddinge kommun Miljö-och samhällsbyggnadsförvaltningen Lantmäteriavdelningen 141 85 HUDDINGE Tel 08-535 366 00	<u>Karin Hagström</u> Tel 08-535 364 41 076-76 252 41
Hässleholm www.hassleholm.se	Lantmäterimyndigheten i Hässleholms kommun Stadsbyggnadskontoret Stadshuset 281 80 HÄSSLEHOM Tel 0451-26 83 87	<u>Eva Nilsson</u> Tel 0451-26 83 87 0709-81 83 87
Jönköping www.jonkoping.se	Lantmäterimyndigheten i Jönköpings kommun Stadsbyggnadskontoret 551 89 JÖNKÖPING Tel 036-10 50 00	<u>Angelica Oscarsson</u> Tel. 036-10 50 00 <u>Monica Berggren</u> Tel 036-10 58 18 0702-47 90 89

Kalmar www.kalmar.se	Lantmäterimyndigheten i Kalmar kommun Samhällsbyggnadskontoret Box 611 391 26 KALMAR Tel 0480-45 03 28	<u>Gunilla Thorvaldsson</u> Tel 0480-45 03 60 070-647 59 14
Karlskoga www.karlskoga.se	Lantmäterimyndigheten i Karlskoga kommun Miljö- och Byggnadsförvaltningen 691 83 KARLSKOGA Tel 0586-610 00	<u>Eleonore Åkerlund</u> Tel 0586-614 31 070-416 14 31
Karlstad www.karlstad.se	Lantmäterimyndigheten i Karlstads kommun Stadsingenjörskontoret 651 84 KARLSTAD Tel 054-540 00 00	<u>Christel Landström</u> Tel 054-540 45 03 tf <u>Ann Bengtsson</u> Tel 054-540 45 04
Kristianstad www.kristianstad.se	Lantmäterimyndigheten i Kristianstads kommun Stadsbyggnadskontoret Spannmålgatan 9, 5 vån 291 80 KRISTIANSTAD Tel 044-13 50 00	<u>Linda Stenkilsson</u> Tel 044-13 59 38
Landskrona www.landskrona.se	Lantmäterimyndigheten i Landskrona kommun Stadsbyggnadskontoret 261 80 LANDSKRONA Tel 0418-47 00 00	<u>Eva Åkesson</u> Tel 0418-47 06 29 0709-47 06 29
Linköping www.linkoping.se	Lantmäterimyndigheten i Linköpings kommun Kommunlantmäteriet 581 81 LINKÖPING Tel 013-20 60 00	<u>Mikael Jarle</u> Tel 013-20 61 22 070-321 61 22
Lund www.lund.se	Lantmäterimyndigheten i Lunds kommun Byggmästaregatan 4 222 37 LUND Tel 046-35 50 00	<u>Martina Zelekova-Olsson</u> Tel 046-35 59 14 0734-48 52 95
Malmö www.malmo.se	Lantmäterimyndigheten i Malmö kommun Stadsbyggnadskontoret 205 80 MALMÖ Tel 040-34 10 00	<u>Cecilia Gran</u> Tel 040-34 11 16
Motala www.motala.se	Lantmäterimyndigheten i Motala kommun 591 86 MOTALA Tel 0141-22 50 00	<u>Anna Pehrson</u> <u>Ann-Marie Ekvall</u>
Mölndal www.molndal.se	Lantmäterimyndigheten i Mölndals kommun Stadsarkitektkontoret 431 82 MÖLNDAL Tel 031-315 10 00	<u>Peter Holmström</u> Tel 031-315 14 11 0704-67 71 73
Nacka www.nacka.se	Lantmäterimyndigheten i Nackas kommun 131 81 NACKA Tel 08-718 80 00	<u>Suzanne Fransson</u> Tel 08-718 81 58 <u>Anna Hedman</u> tf from 31/5

Norrköping
www.norrkoping.se

Lantmäterimyndigheten
i Norrköpings kommun
601 81 NORRKÖPING
Tel 011-15 00 00

Arne Nilsson
Tel 011-15 19 28
0730-20 19 28

Sandviken
www.sandviken.se

Lantmäterimyndigheten
i Sandvikens kommun
Bygg- och miljöförvaltningen
811 80 SANDVIKEN
Tel 026-24 00 00

Yvonne Mickels
Tel 026-24 11 61
070-646 10 06

Skellefteå
www.skelleftea.se

Lantmäterimyndigheten
i Skellefteå kommun
Bygg- och miljökontoret
931 85 SKELLEFTEÅ
Tel 0910-73 56 00

Anders Hedin
Tel 0910-73 56 16
070-691 56 16

Skövde
www.skovde.se

Lantmäterimyndigheten
i Skövde kommun
541 83 SKÖVDE
Tel 0500-49 80 00

Peter Nyström
Tel 0500-49 85 69
070-692 96 34

Stockholm
www.stockholm.se

Lantmäterimyndigheten
i Stockholms kommun
Stadsbyggnadskontoret
Box 8314
104 20 STOCKHOLM
Tel 08-508 273 00

Henrik Trofast
Tel 08-508 274 20
076-122 74 20

Sundsvall
www.sundsvall.se

Lantmäterimyndigheten
i Sundsvalls kommun
851 85 SUNDSVALL
Tel 060-19 10 00

Lena Hugosson
Tel 060-19 13 38
070-320 08 55

Södertälje
www.sodertalje.se

Lantmäterimyndigheten
i Södertälje kommun
Miljö- och Stadsbyggnadsförvaltningen 151 89
SÖDERTÄLJE
Tel 08-550 210 00

Kristina Thimberg
Tel 08-
070-

Trollhättan
www.trollhattan.se

Lantmäterimyndigheten
i Trollhättans kommun
Stadsbyggnadsförvaltningen
461 83 TROLLHÄTTAN
Tel 0520-49 50 00

Elisabeth Roos
Tel 0520-49 74 13
070-545 47 16

Täby
www.taby.se

Lantmäterimyndigheten
i Täby kommun
Tekniska Kontoret
183 80 TÄBY
Tel 08-768 94 02

tf fr.o.m. 130801 Ingvar
Röjvall

Uddevalla
www.uddevalla.se

Lantmäterimyndigheten
i Uddevalla kommun
Miljö- och stadsbyggnadskontoret
451 81 UDDEVALLA
Tel 0522-69 60 00

Göran Carlsson
Tel 0522-69 73 43

Umeå
www.umea.se

Lantmäterimyndigheten
i Umeå kommun
901 84 UMEÅ
Tel 090-16 13 60

Mattias Berggrund
Tel 090-16 13 60
070-223 40 90

Uppsala
www.uppsala.se

Lantmäterimyndigheten
i Uppsala kommun
Stadsbyggnadskontoret
753 75 UPPSALA
Tel 018-727 43 04

Mikael Odervång
Tel 018-727 43 16

Varberg
www.varberg.se

Lantmäterimyndigheten
i Varbergs kommun
Stadsbyggnadskontoret
432 80 VARBERG
Tel 0340-880 00

Lennart Johansson
Tel 0340-881 72
070-671 82 44

Vänersborg
www.vanersborg.se

Lantmäterimyndigheten
i Vänersborgs kommun
Byggnadsförvaltningen
462 85 VÄNERSBORG
Tel 0521-27 10 00

Erik Sonesson
Tel 0521-721 310
0705-27 13 46

Västerås
www.vasteras.se

Lantmäterimyndigheten
i Västerås kommun
Lantmäteriförvaltningen
721 87 VÄSTERÅS
Tel 021-39 00 00

Helena Lindholm
Tel. 021-39 29 18

Växjö
www.vaxjo.se

Lantmäterimyndigheten
i Växjö kommun
Stadsbyggnadskontoret
Box 1222
351 12 VÄXJÖ
Tel 0470-410 00

Katarina Johansson
Tel 0470-436 52

Örebro
www.orebro.se

Lantmäterimyndigheten
i Örebro kommun
Stadsbyggnadskontoret
Box 33400
701 35 ÖREBRO
Tel 019-21 13 80

Linda Hillding tf

Örnsköldsvik
www.ornskoldsvik.se

Lantmäterimyndigheten
i Örnsköldsviks kommun
Plan- och Miljökontoret
891 88 ÖRNSKÖLDSVIK
Tel 0660-884 67

Göran Norberg
Tel 0660-884 65

Östersund
www.ostersund.se

Lantmäterimyndigheten
i Östersunds kommun
Samhällsbyggnad
831 82 ÖSTERSUND
Tel 063-14 30 00

Jessica Näsström
Tel 063-14 32 90
070-321 72 64
Tom Brantheim

Lantmäteriets femårsplan 2006 - 2010 för tillsyn av SLM/KLM

Blå linje = gräns för 21 SLM

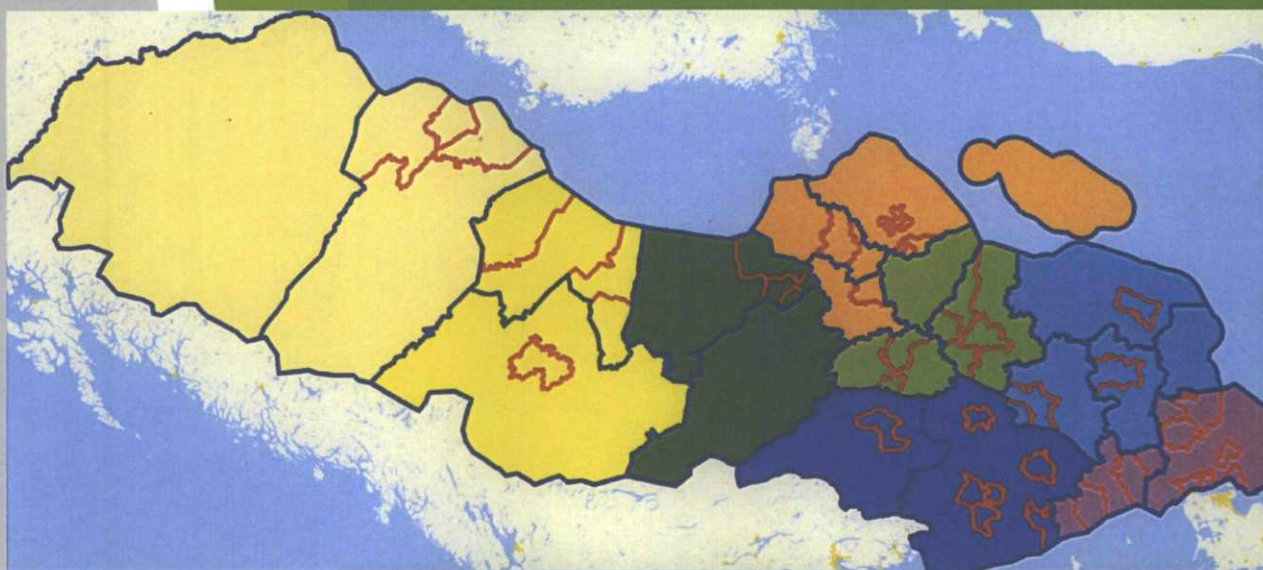
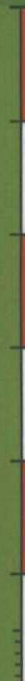
Röd linje = gräns för 38 KLM

Tillsynsbesöken planeras utifrån
Lantmäteriets 8 chefsområden

Område	År	Län
1 Orange	2006	AB, I, C & U
2 Lila	2007	M & N
3 Mörkblått	2007-8	O & S
4 Ljusblått	2008	K, G, H & F
5 Ljusgrönt	2009	E, D & T
6 Mörkgrönt	2009	X & W
7 Mörkgult	2010	Y & Z
8 Ljuskult	2010	AC & BD

LANTMÄTERIET

1:100 000

REMISS

Till

2013-06-28

Kommunala
Lantmäterimyndigheten

Dnr 201-2012/4836

Den kommunala lantmäterimyndighetens uppfattning om tillsynsverksamheten

I regleringsbrevet för budgetåret 2013 avseende Lantmäteriet har regeringen gett Lantmäteriet ett uppdrag att lämna en redovisning av tillsynsverksamheten över de kommunala lantmäterimyndigheterna. Regeringen har även uttalat att Lantmäteriet bland annat får lämna förslag på hur regeringen bör precisera tillsynsuppdraget.

Regleringsbrevsuppdraget lyder:

"Tillsynsverksamheten

Lantmäteriet ska lämna en samlad redovisning av tillsynsverksamheten avseende den senast avslutade tillsynsperioden, 2006 – 2010. Redovisningen ska belysa omfattningen av och innehållet i tillsynen samt vilka vanligt förekommande påpekanden som lämnats avseende förrättningsverksamheten m.m. vid de kommunala lantmäterimyndigheterna (KLM). Lantmäteriet ska även redovisa vilken effekt tillsynen haft och vilka åtgärder berörda KLM vidtagit med anledning av tillsynen. Som grund för redovisningen ska även KLM:s uppfattningar inhämtas.

Mot bakgrund av de samlade erfarenheterna får Lantmäteriet lämna förslag på hur regeringen bör precisera tillsynsuppdraget, om möjligheterna för Lantmäteriet att vidta åtgärder vid upptäckta missförhållanden bör utvidgas, samt om villkoren för att anmäla att Lantmäteriet uppfattar att tillståndet för en kommunal lantmäterimyndighet bör återkallas bör preciseras. I det fall förslag i dessa avseenden lämnas ska synpunkter från KLM och Sveriges Kommuner och Landsting inhämtas och redovisas. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 30 september 2013."

Som framgår av uppdraget ska även KLM:s uppfattningar inhämtas. Ni bereds därför möjlighet att lämna synpunkter på tillsynsverksamheten och naturligtvis får ni även lämna förslag på hur tillsynen skulle kunna förbättras. Synpunkter och eventuella förslag skickas

Tomas Öhrn

Lantmäteriet GD-stab Juridiksektionen 801 82 Gävle
Tel. växel: 0771-63 63 63 Fax: 026-68 75 94
E-post: tomas.ohrn@lm.se Internet: www.lantmateriet.se

lämpligen via E-post till tomas.ohrn@lm.se senast MÅNDAGEN
DEN 12 AUGUSTI 2013.

Med vänlig hälsning

Tomas Öhrn